روزنه

دوئل ۲ دیپلمات سابق ایران و عربستان

● حسین موسویان و ترکی‌الفیصل در فلوریدای آمریکا مناظره کردند. این مناظره بین این دو مقام سابق یعنی سفیر سابق ایران در آلمان و سفیر سابق عربستان در آمریکا در محیطی دانشگاهی برگزار شد؛ در شرایطی که ایران و عربستان به اختلافات زیادی برخورده‌اند. متن کامل این مناظره را وب‌سایت «لوبلاگ» منتشر کرده که بخش‌هایی از آن را می‌خوانید.

موسویان: اختلاف اساسی ما با سعودی به اختلاف ما با آمریکا برمی‌گردد. از ابتدای انقلاب، آمریکا ایران را در سه زمینه: ایجاد بی‌ثباتی در منطقه، ترویج تروریسم و صدور انقلاب متهم کرده است... .

● ایران و عربستان هر دو خواستار ثبات هستند؛ اما در استراتژی و تاکتیک برای تأمین ثبات منطقه، اختلاف اساسی دارند. عربستان خواستار مکانیسمی است که امنیت منطقه تحت سلطه آمریکا تأمین شود. ایران به دنبال ساختاری است که امنیت منطقه از طریق خود کشورهای منطقه تأمین شود.

● مهم‌ترین تقابل منطقه‌ای عربستان و ایران هم در سوریه و عراق است. آمریکا و عربستان اسد را دیکتاتور و حکومت او را حکومت اقلیت دانسته و به دنبال تغییر رژیم در دمشق بوده و ایران را متهم به دخالت در سوریه می‌کنند. ایران معتقد است که از منظر مقررات بین‌الملل و سازمان ملل، دولت اسد دولت قانونی سوریه است. ده‌ها هزار تروریست خارجی وارد این کشور شده و ایران هم از طرف دولت قانونی سوریه برای مقابله با تروریست‌ها دعوت شده است. داستان عراق هم دقیقا همین‌طور است. این منطق آمریکا درباره حضور در عراق نیز هست. آمریکا حضور خود در عراق را به دلیل دعوت دولت قانونی عراق می‌داند و ایران هم به وسیله همین دولت عراق دعوت شده که در عراق با تروریست‌ها بجنگد. این را عربستان مداخله ایران در امور کشورهای عربی برای هژمونی معرفی می‌کند؛ درحالی‌که حضور ایران در سوریه و عراق قانونی و برای مقابله با تروریست‌ها و دفاع از حاکمیت ملی و امنیت و استقلال این کشورهاست.

● یمن نقطه اختلاف دیگر عربستان و ایران است. ایران مخالف تجاوز نظامی عربستان به یمن است و دنیا هم پذیرفته که این تجاوز، بدترین فاجعه انسانی جهان را به وجود آورده است... . اختلاف اساسی درباره تجاوز نظامی است. ایران اصرار دارد که یمن راه‌حل سیاسی دارد.

● در سال ۱۹۹۶ وقتی که من با ملک فهد دیدار داشتم، او به من گفت که نهایتا سه قدرت منطقه‌ای ایران و عربستان و عراق باید با هم همکاری کنند تا امنیت منطقه تأمین شود. او درست می‌گفت.

ترکی‌الفیصل: چند موضع از مقامات رسمی ایران برای شما نقل کنم:

● انقلاب اسلامی ایران محدود به مرزهای ایران نمی‌شود. می‌گویند انقلاب ما آغاز انقلاب جهانی تحت زعامت حضرت مهدی (عج) است.

● سوریه خط مقدم جبهه مقاومت است و ایران از آن حمایت می‌کند.

● مرزهای امنیتی ایران تا دریای مدیترانه گسترش پیدا کرده و دشمنان ما شکست خورده‌اند.

انقلاب یمن محدود به این کشور نخواهد شد و مرزهای عربستان را فراگرفته و تا عمق این کشور گسترش خواهد یافت.اینها مواضع رسمی اعلامی مقامات ایران است. اظهارات مقامات ایران نشان می‌دهد که ایران اهداف منطقه‌ای دارد و قصد صدور انقلابش به منطقه را دارد. حوثی‌ها و حزب‌الله و گروه‌های مشابهی که در جاهای دیگر مثل بحرین و عربستان با همین هدف درست کرده‌اند، نقطه اختلاف ایران و عربستان است... . به‌هرحال، عربستان درباره روابط با ایران سه اصل دارد:

۱-جغرافیا: ما و ایران در این منطقه هستیم و باید با هم کار کنیم و زندگی کنیم.

۲-اشتراکات مذهبی: ما هر دو به یک خدا و یک پیامبر و یک قرآن اعتقاد داریم.

۳-ارتباطات مردمی: در طول قرن‌ها مردم ایران و کشورهای عربی به سرزمین‌های یکدیگر سفر کرده و با هم زندگی کرده‌اند.

موسویان: من می‌توانم چند برابر اینها را از اظهارات مشابه مقامات عربستان و آمریکا علیه ایران برای شما نقل کنم. «جنگ شعارها» واقعیتی است که در هر دو طرف وجود داشته و دارد؛ اما به‌تازگی یک تحول مهم رخ داده است. آمریکا و اسرائیل از ابتدای انقلاب به دنبال تغییر رژیم در ایران بوده و اظهار هم کرده‌اند؛ بنابراین چیز تاره‌ای نیست؛ اما به‌تازگی عربستان رسما خواستار تغییر رژیم در ایران شده؛ تاجایی‌که ولیعهد عربستان رسما اعلام کرد که ما جنگ را به داخل ایران می‌کشانیم. خود همین آقای ترکی در نشست سالانه سازمان منافقین در پاریس شرکت کرد و رسما اعلام کرد که عربستان از اقدامات این سازمان تروریستی برای تغییر رژیم در ایران حمایت می‌کند. سازمان منافقین یک سازمان تروریستی است.

امیدبستن آمریکا و عربستان به مشکلات داخلی ایران خاصیتی نداشته و نخواهد داشت و فشارهای آمریکا هم ایران را بی‌ثبات نخواهد کرد؛ چون مردم برای دفاع از تمامیت ارضی و استقلال خود متحد خواهند شد. ما نیازمند تدابیری مفید برای صلح و ثبات در منطقه هستیم.

politics@sharghdaily.ir

دبیر شورای‌عالی امنیت ملی:

برخی از کشورهای منطقه در توهم دستیابی به امنیت مسلح هستند

ایسنا: دبیر شورای‌عالی امنیت ملی برای شرکت در نهمین اجلاس مقامات عالی امنیتی از پنج قاره جهان وارد شهر سوچی روسیه شد. دریادار علی شمخانی در فرودگاه سوچی در گفت‌وگو با خبرنگاران، با اشاره به اهمیت این اجلاس در بررسی و تبیین ظرفیت‌هایی که می‌توانند برای مدیریت بحران‌های بین‌المللی و امنیت‌سازی، به‌ویژه در حوزه جایگزین‌کردن گفت‌وگو و دیپلماسی به‌جای بهره‌گیریی از ابزارهای سخت مدنظر قرار بگیرند، اظهار کرد: افزایش گفت‌وگو و همکاری نزدیک کشورهای تأثیرگذار و صاحب نقش در امنیت بین‌المللی به‌منظور کاهش مخاطرات و بحران‌های امنیتی بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

او با تقبیح روند رو به رشد مسابقه تسلیحاتی که با هدایت غرب در منطقه غرب آسیا در جریان است، افزود: برخی کشورهای منطقه با فاصله‌گرفتن از رویکردهای عقلانی، سرمایه‌های ملی خود را برای کشتار همسایگانشان و تولید نفرت و خشونت به‌کار گرفته و در توهم دستیابی به امنیت مسلح هستند.

او تداوم بمباران وحشیانه مردم یمن ازسوی عربستان سعودی و وضعیت فاجعه‌بار مردم مظلوم این کشور را زخمی عمیق بر وجدان بشریت عنوان کرد و گفت: فروش گسترده سلاح غربی به سعودی برای نسل‌کشی در یمن با دلسوزی فریبکارانه برای مردم سوریه دوگانه مضحکی است که افکار عمومی جهانی، حتی با بسته‌بندی‌های زیبای رسانه‌ای نیز آن را نمی‌پذیرد. شمخانی خاطرنشان کرد: انباشت سلاح هیچ‌گاه امنیت‌آفرین نبوده و تنها اتکا به ظرفیت‌های مردمی برای تعیین و تقویت ساختارهای سیاسی است که می‌تواند امنیت پایدار را برای کشورهای مختلف تأمین کند.

نهمین کنفرانس امنیتی مقامات عالی پنج قاره جهان از امروز (چهارشنبه) به‌مدت دو روز در سوچی آغاز به‌کار خواهد کرد. برای روز نخست، گفت‌وگو درباره دو موضوع با عنوان «بحران‌های بین‌المللی از برخورد تا گفت‌وگو» و «تکامل تاکتیک‌ها و راهبردهای سازمان‌های بین‌المللی تروریستی» در دستور کار قرار گرفته و در روز دوم نیز دو موضوعِ «امنیت اطلاعات بین‌المللی، پاسخ‌های جهانی به چالش‌های جهانی» و «تولید و گسترش موادمخدر، تهدید صلح و ثبات بین‌المللی» ازسوی شرکت‌کنندگان بررسی خواهد شد.

رئیس‌جمهوری فرانسه در واشنگتن به دنبال چیست

مأموریت نجات آقای مکرون

رئیس‌جمهوری فرانسه در تلاش برای تغییر نظر ترامپ درباره برجام

عکس: GettyImages

شرق: «نجات برجام»، «مأموریتی بالاتر از خطر»؛ اینها القابی است که رسانه‌ها درباره سفر امانوئل مکرون به واشنگتن به‌کار برده‌اند. آیا واقعا او موفق می‌شود که نظر دونالد ترامپ را درباره برجام تغییر دهد؟ آیا او موفق می‌شود برجام را از خطر نقض فاحش نجات دهد؟

برای فهم جواب اینها باید تا ۲۲ اردیبهشت صبر کرد؛ زمانی که ترامپ تهدید کرده، تعلیق تحریم‌های هسته‌ای ایران را بار دیگر تمدید نخواهد کرد و به اروپایی‌ها در این زمینه هشدار داده است. او خواستار رفع نواقص برجام شده است؛ نواقصی که از دیدگاه او باید رفع شود، با نقش منطقه‌ای ایران و برنامه موشکی کشور مرتبط است. اتفاقا امانوئل مکرون که نخستین رهبر خارجی دعوت‌شده به کاخ سفید در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ است، درباره موضوع موشکی ایران با ترامپ هم‌نظر است و تاکنون بارها خواستار مذاکره در این زمینه شده است. این موضوع حتی در دستور کار سفر وزیر خارجه فرانسه به تهران نیز بود که با واکنش مقامات ایران مواجه شد. «موضوع موشکی ایران، جزء برنامه دفاعی کشور است و قابل مذاکره نیست». به‌نظر می‌رسد حتی این موضوع یا بهتر است بگوییم نقطه اختلاف موجب شد تا هنوز زمانی برای سفر مکرون به تهران پیش‌بینی نشده باشد، درحالی‌که مدت‌هاست احتمال این سفر مطرح شده است.

نگرانی‌های مکرون

در موعد پیشین اعلام موضع ترامپ درباره برجام، یعنی اواخر دی‌ماه، هم مکرون با دونالد ترامپ تلفنی صحبت کرده بود و گفته می‌شد این تماس و البته نظر مشاورانش موجب شد تا او برجام را لغو نکند.

حالا امانوئل مکرون به واشنگتن رفته با بلوطی که از جنگل‌های شمال فرانسه گرفته شده و محل یکی از نبردهای بزرگ تاریخ در دوران جنگ جهانی اول بوده است؛ نبردی که نزدیک به دو هزار سرباز آمریکایی در آن جان باختند. حالا این بلوط نمادین به‌دست دو رئیس‌جمهور و با همراهی همسرانشان در محوطه کاخ سفید کاشته شده است تا یادی از سربازان آمریکایی جان‌باخته در آن جنگ باشد.

خبرگزاری فرانسه نوشته است: امانوئل مکرون در نخستین دقایق ورود خود به واشنگتن بر اهمیت این سفر تأکید کرد و گفت‌وگوهای خود با رئیس‌جمهوری آمریکا را در «موقعیت نامطمئن کنونی» که به‌گفتهٔ او در«هاله‌ای از نگرانی‌ها» پیچیده شده، تعیین‌کننده دانست. این خبرگزاری دولتی فرانسه نوشته: «نزدیکی رهبران دو کشور به یکدیگر و چنانکه منابع نزدیک به کاخ الیزه می‌گویند: «مناسبات احترام‌آمیز» میان آنها برای ازمیان‌برداشتن اختلاف‌نظرهای متعدد میان آنان کافی نیست و دست‌یافتن به توافق در پاره‌ای موارد، فراتر از «روابط حسنهٔ دیپلماتیک» به انگیزه‌ها و همگرایی منافع نیاز دارد». گفته شده است که علاوه‌بر توافق هسته‌ای ۱+۵ با ایران، مناسبات تجاری میان دو کشور، موقعیت خاورمیانه و مبارزه با گرمایش زمین نیز در سایهٔ گفت‌وگوهای میان رهبران دو کشور فهرست شده است. توافق مربوط به تغییرات اقلیمی آب‌وهوا یا توافق پاریس، اولین مورد از نقض توافق‌های ترامپ بود که بعد از ورود به کاخ سفید از آن خارج شد. حالا ۱۲ می، موعد پیش‌روی تمدید تعلیق تحریم‌های هسته‌ای ایران است که او هشدار داده آن را تمدید نمی‌کند و این به معنی نقض توافق است.

مرکل بعد از مکرون

اما تا موعد هشدارداده‌شده، ترامپ مجبور است یک‌بار دیگر میزبان رهبری اروپایی باشد؛ به‌زودی آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، نیز برای گفت‌وگو با ترامپ درباره برجام راهی واشنگتن می‌شود. آنگلا مرکل نیز در مصاحبه‌ای با یک کانال تلویزیونی اسرائیل از توافق اتمی ایران دفاع کرد. او نیز موضعی مشابه مکرون داد، مرکل تأکید کرده است: هرچند توافق جامع اتمی با ایران بی‌نقص نیست اما بهتر از نبودِ یک توافق است. امانوئل مکرون قبل از سفر به واشنگتن با ولادیمیر پوتین نیز تلفنی گفت‌وگو کرد. کاخ کرملین، روز دوشنبه با اعلام خبر این تماس گفت که «رؤسای جمهوری روسیه و فرانسه، در یک گفت‌وگوی تلفنی نسبت به لزوم پایدارماندن توافق جامع اتمی با ایران تأکید کردند».

گزینه بهتری نداریم

مکرون روز یکشنبه و قبل از سفر به واشنگتن نیز در مصاحبه با شبکه فاکس‌نیوز گفته بود که هرچند به‌نظر او برجام بی‌نقص نیست اما حفظ آن درحال‌حاضر بهترین گزینه است. او ضمن تأکید بر ناقص‌بودن توافق اتمی با ایران گفته است: آیا گزینه بهتری از این توافق در دست دارید؟ خیر، من گزینه بهتری نمی‌بینم، هیچ طرح دیگری برای جایگزین‌کردن توافق اتمی با ایران وجود ندارد. رئیس‌جمهوری فرانسه تأکید کرده است: موضع من در قبال برجام مشخص است؛ ما تا زمانی‌که گزینه بهتری در دست نداریم، از توافق اتمی خارج نخواهیم شد و توافق کنونی را با نظارت بر برنامه موشکی بالستیک و سیاست‌های ایران در منطقه کامل می‌کنیم.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، قبل از ملاقات با مکرون به ایران هشدار داده اگر برنامه هسته‌ای خود را از سر بگیرد، با مشکلات بزرگ‌تری روبه‌رو خواهد شد که پیش از این با آن مواجه نشده است.

مکرون نیز گفته فرانسه خواستار محدودشدن حضور ایران در منطقه است.

به نوشته خبرگزاری‌ها، ترامپ و مکرون درباره ایران و سوریه گفت‌وگو کردند. ترامپ گفته ممکن است به‌زودی با مکرون درباره ایران و برجام به توافق برسم.

همچنین ترامپ گفته در پاسخ به استفاده از سلاح‌های شیمیایی، ما با هماهنگی با دولت فرانسه تصمیمی را برای حمله به نظام سوریه اتخاذ کردیم.

در همین حال، امانوئل مکرون گفت: ما با هم با تروریسم در خاورمیانه و آفریقا رویارویی کرده‌ایم.

روز گذشته حسن روحانی در تبریز گفته: در واکنش به برهم‌خوردن احتمالی برجام، ما هم برنامه داریم.

تفهیم ترامپ

محمدجواد ظریف همچنان لیدر حمایت از برجام در ایران است. او که برای گفت‌وگوهایی رسانه‌ای و سخنرانی در اندیشکده شورای روابط خارجی آمریکا در نیویورک به سر می‌برد، در گفت‌وگو با رادیو «ان‌پی‌آر» با اشاره به سفر رهبران فرانسه و آلمان به واشنگتن برای گفت‌وگو با رئیس‌جمهور آمریکا درباره برجام، تصریح کرد: ما امیدواریم که رئیس‌جمهور مکرون و پس از او صدراعظم مرکل از فرصت سفر خود به آمریکا استفاده کنند تا به رئیس‌جمهور ترامپ تفهیم کنند که توافق هسته‌ای به همان شکل کنونی‌اش در راستای منافع آمریکا و باقی جامعه بین‌الملل است. او در بخش دیگری از این گفت‌وگو اضافه کرد: من فکر نمی‌کنم که آمریکا بخواهد به جهان این پیام را بفرستند که اگر شما با آمریکا مذاکره کنید، این کشور پس از آنکه به یک توافق دست یافتید، عقب خواهد رفت.

او همچنین در مصاحبه با نشریه نشنال اینترست گفت: آمریکا تحت رهبری دونالد ترامپ تاکنون نیز عضو رسمی‌ای از برجام نبوده است و می‌توان گفت تقریبا همه تعهدات واشنگتن در برجام را نقض کرده است. بنابراین ما یک روند ۱۶ماهه را برای خروج از برجام از سوی آمریکا، تجربه کرده‌ایم. اگر آمریکا به‌طور رسمی از برجام خارج شود، تأثیر آنی، رهایی ایران از الزامات موجود در برجام است.

او توضیح داده که اگر آمریکا به طور رسمی از برجام خارج شود، تأثیر آنی این اقدام رهاشدن ایران از الزامات برجام خواهد بود؛ چه این موضوع باعث خروج فوری ایران از توافق بشود و چه نشود این تصمیمی است که ما اتخاذ خواهیم کرد. اما این موضوع (نادیده‌گرفتن الزامات برجام) پاسخ احتمالی ما به دستور ترامپ خواهد بود.

خروج از ان‌پی‌تی

ظریف در پاسخ به خبرنگار که موضوع خروج از معاهده ان پی تی را مطرح کرده نیز پاسخ داد: «برخی از افراد در ایران هستند که درباره این موضوع صحبت می‌کنند، البته این موضوع به طور قطع موضع رسمی دولت نیست اما ما یک موضع علنی و شفاف داریم و همواره نیز در برابر افکار عمومی پاسخگو بودیم اما پاسخی که روی میز برای ما قرار دارد، آن است که در پاسخ به خروج آمریکا از برجام ما نیز قصد خروج از این توافق را داشته باشیم».

علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی نیز که برای حضور در نشستی در سوچی روسیه به سر می‌برد، در پاسخ به سؤالی درباره احتمال خروج ایران از ان‌پی‌تی گفت: در معاهده ان‌پی‌تی حق خروج از این معاهده برای همه اعضا در صورت به مخاطره افتادن منافعشان پیش‌بینی شده است. زمانی که توافقات بین‌المللی به دلیل رفتارهای غیرقانونی کشورهای مدعی کارکردش را از دست می‌دهد، دلیلی برای متعهد ماندن سایر کشورها باقی نمی‌ماند.

او تصریح کرد در صورت خروج آمریکا از برجام «گزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی ایران حتی به فکر طرف مقابل هم نمی‌رسد».

همه اینها در حالی است که رویترز خبر داده که روسیه و چین به عنوان دو شریک توافق هسته‌ای در حال تنظیم پیش‌نویس بیانیه‌ای در راستای جلب حمایت کامل کشورهای عضو سازمان ملل از توافق هسته‌ای ایران هستند.

به گزارش ایسنا متن پیش‌نویس بیانیه روسیه و چین از دولت‌های عضو سازمان ملل می‌خواهد تا بر حمایت بی‌قید و شرط خود از اجرای جامع و مؤثر برجام حمایت و سهم قابل توجه این توافق در امنیت بین‌المللی را به رسمیت بشناسد.

تحلیل عباس ملکی، دیپلمات سابق درباره سفر مکرون به واشنگتن

چرایی همکاری مکرون در حمله سوریه

◣ به نظر شما امانوئل مکرون موفق می‌شود نظر ترامپ را عوض کند و برجام را در موعد ۱۲ می نجات دهد؟

اروپایی‌ها یعنی اتحادیه اروپا تلاش دارد به‌نوعی آقای ترامپ را متقاعد کند که در برجام بماند. آنها معتقدند ماندگاری برجام هم به نفع اتحادیه اروپا و هم به نفع ایران و آمریکاست. به نظر من، آقای مکرون مهم‌ترین رهبر اروپایی است که قابلیت نفوذ روی آقای ترامپ را دارد. گرچه خانم مرکل در آینده به واشنگتن سفر خواهند کرد و خانم ترزا می هم در گذشته به واشنگتن سفر کرده‌اند و چنین راهبردی را دنبال کردند، اما به نظر من آقای مکرون تأثیر بیشتری از آن دو نفر دارد، به‌ویژه که آقای مکرون برای وادارکردن آقای ترامپ برای ماندن در برجام همراهی زیادی در حمله به سوریه انجام داد.

◣ به نظر شما مکرون تا چه میزان می‌تواند بر ترامپ تأثیر بگذارد؟

به نظر من حدود ۲۰ درصد احتمال دارد آقای ترامپ در برجام بماند و بگوید چون اتحادیه اروپایی به‌ویژه آقای مکرون از من خواستند، من تعلیق تحریم‌های هسته‌ای ایران را تمدید می‌کنم. ۸۰ درصد هم احتمال دارد آمریکا از برجام خارج شود و تعلیق تحریم‌های هسته‌ای را تمدید نکند.

◣ پس موعد ۲۲ اردیبهشت را موعد موفقی برای برجام نمی‌دانید؟

۶۰ درصد احتمال می‌دهم ترامپ از توافق خارج شود؛ اما این سؤال را می‌توان مطرح کرد که آیا خارج‌شدن آقای ترامپ را می‌توان به‌معنای عدم موفقیت برجام دانست یا نه؟ من از آوریل ۱۹۸۰ که اولین تحریم ایران توسط ایالت متحده آمریکا و قطع روابط سیاسی به‌دلیل گروگان‌گیری دیپلمات‌های آمریکایی در تهران شروع شد تا امروز، با وجود همه فرازونشیب‌ها، در اضافه‌شدن و تکمیل تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی یک روند تصاعدی مشاهده می‌کنم و شاید برجام تنها نقطه استثنائی بود که برخی از تحریم‌ها معلق شد، درحالی‌که همه می‌دانیم تحریم‌ها به‌طورکامل برداشته نشد، چون مذاکرات شامل همه تحریم‌ها نبود. همچنین همه مسائل بین آمریکا و ایران، فقط در مسئله پرونده هسته‌ای خلاصه نمی‌شود، مسائل منطقه، مسائل مربوط به بخش دفاعی ایران، مسائل مرتبط به امنیت یکی از متحدانشان به نام اسرائیل و چیزهای دیگر هم هست که بدون تغییر باقی مانده است؛ بنابراین به نظر من تعلیق‌کردن یا نکردن تحریم‌ها توسط آقای ترامپ به‌اندازه‌ای که توسط رسانه‌های آمریکایی دامن زده می‌شود بر ایران تأثیر ندارد و این اتفاق برای ایران خیلی ناگوار نخواهد بود.

◣ مکرون و فرانسه درباره برنامه موشکی ایران موضعی مشابه آمریکا دارند؛ یعنی آن را جزء مسائلی می‌دانند که باید جزئی از مذاکره باشد. اگر در این ملاقات مکرون موفق شود نظر ترامپ را درباره برجام تغییر دهد و او را به ماندن در برجام متقاعد کند، ممکن نیست در مقابل آن بر سر فشار به ایران برای مذاکره درباره برنامه موشکی به اتفاق نظر برسند؟

من دراین‌باره چیزی نشنیده‌ام، اما حدس می‌زنم بعد از پایان سفر یا حتی در حین سفر، آقای مکرون با آقای رئیس‌جمهور تلفنی صحبت کنند یا به‌نوعی جمهوری اسلامی را در جریان مذاکرات بگذارند. به نظر من صحبت‌کردن با فرانسه درباره مسائل مختلف کار دیپلماسی است و مسئله جدیدی نیست. برای آنها توضیح خواهیم داد، همان‌طورکه در گذشته هم توضیح داده بودیم. شکل و ذات راهبردهای استراتژیک جمهوری اسلامی را که بیشتر دفاعی است، برای آنها خواهیم شکافت و مسئله‌ای نیست که نتوان از ایران دفاع کرد.

◣ دورنمای شما از برجام به‌ویژه تا موعد ۱۲ می چیست؟

به احتمال زیاد آقای ترامپ تعلیق تحریم‌های ایران را تمدید نمی‌کند. درعین‌حال که این یک اتفاق ناخوشایند است، ولی سرنوشت جمهوری اسلامی به آن بستگی ندارد. بهترین راهبرد این است که ما همان کاری را که تابه‌حال انجام می‌دادیم، ادامه دهیم؛ یعنی اعلام کنیم در مسیری هستیم که اولا توسعه کشور مد نظر ماست و برای این موضوع برنامه‌ریزی شده و این برنامه‌ها را ادامه می‌دهیم. به همان‌اندازه‌ای که فکر می‌کنیم در بخش هسته‌ای و برای فعالیت مربوط به دستیابی به انرژی هسته‌ای برای استفاده در برق و ایزوتوپ‌ها و چیزهای دیگر نیاز داشتیم، تولید می‌کنیم، همان‌طور که در این چند سال هم این کار را کردیم. در سیاست خارجی هم اگر یک ابتکار منطقه‌ای توسط ایران مطرح شود، خیلی خوب است.

خبر

بیانیه سالروز واقعه طبس

● ایسنا: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در بیانیه‌ای، سالروز شکست حمله نظامی آمریکا به طبس را گرامی داشت. در این بیانیه آمده است: «در پنجم اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۵۹ با اراده الهی و امدادهای غیبی، عملیات نظامی و حمله تجاوزگرانه نظامیان مغرور آمریکایی به طبس با شکست خفت‌بار و تحقیرآمیزی روبه رو شد... . به فضل الهی ملت ایران و نیروهای مسلح مقتدر میهن اسلامی با اشراف همه‌جانبه و دقیق اطلاعاتی هوشمندانه تمامی تحرکات جبهه دشمن به‌ویژه ابرهه زمان آمریکای جنایت‌کار و جنگ‌طلب را در جای جای منطقه تحت کنترل دارند و در صورت هرگونه خطای راهبردی و اشتباه محاسباتی، چنان درسی به نظامیان مستقر و متجاوزان در منطقه خواهند داد که بازگشت به سرزمین و کشور خود تنها آرزویشان باشد».

ادامه از صفحه ۳

مخفیگاه مرتضوی

دیشب هم که با خواهرم تلفنی صحبت می‌کردم بهم گفت: «خواهر یکم اخبار گوش بده» (خنده)... بعد، [مرتضوی] رفت تو...

◣ با هیوندای سفید؟

نه هیوندا را اینجا پارک کرد. این چندروزه فقط یک ۲۰۶ سفید توی حیاط بود که از در بیرون نیامد. چنددقیقه بعد که من هنوز توی مغازه بودم، یک آقایی آمد و هیوندا را برد.

◣ از خانه آمد بیرون و ماشین را برد؟

متوجه نشدم. دیروز صبح ساعت ۹:۱۵ صبح بود که صدای همهمه شنیدم. خانه بودم و اصلا بیرون نیامدم. در را باز کردند [در خانه مرتضوی را]. کسی از دیوار بالا نیامد. در را با کلید باز کردند. {احتمالا رفته بودند کلید حیاط را از صاحبخانه گرفته بودند} هیچ‌کسی از دیوار بالا نرفت که بخواهد در حیاط بپرد، چون من اینجا قشنگ متوجه می‌شوم. در را باز کردند و رفتند تو و هِی درِ جلو را می‌زدند.

◣ در داخل خانه را؟

آره. در را می‌زدند و می‌گفتند: «در را باز کن». کسی حرف نمی‌زد. در می‌زد و می‌گفت: «در را باز کن». بعد دید کسی جواب نمی‌دهد، گفت: «آقا سعید ما می‌دانیم شما توبی، در را باز کن». یک ربع تمام صداش زد. بعد گفت: «آقا سعید اگر در را باز نکنی، ما مجبوریم در را بشکنیم و بیاییم تو». این را که گفتند در را باز کرد. در که باز شد، یک ربعی با هم جروبحث کردند.

◣ چه می‌گفتند؟

می‌گفتند که ما حکم داریم و اینها... که [نهایتا] این آقاهه [مرتضوی] حکم را پاره کرد.

◣ حکم را پاره کرد؟! از کجا متوجه شدید؟

حکم را پاره کرد، چون من قشنگ صدایش را شنیدم. بعد {مأمور دستگیری} گفت: «برای من حکم پاره می‌کنی؟!». این را که گفت، صدای یک خانمی را شنیدم که گفت: «آقا توروخدا نبریدش». این خانم این چند روز را در خانه بود، اما صدایش درنمی‌آمد. این خانم چند روز توی خانه بود، چون کسی از صبح نرفت توی خانه. گفت: «توروخدا نبریدش» که دیگه دست‌وپایش را گرفتند و بردنش. فکر کنم دستش را زنجیر کردند و بردنش.

◣ دستبند؟

بله دستبند.

◣ مقاومت می‌کرد؟

آره خیلی سروصدا می‌کرد، ولی چنددقیقه‌ای هم ساکت شد. من احساس کردم که مثلا می‌گوید می‌خواهم به کسی زنگ بزنم یا اینکه داشت زنگ می‌زد، ولی کسی جوابش را نمی‌داد. سه، چهاردقیقه‌ای همه ساکت بودند داخل خانه. حالا منتظر کسی بودند، داشتند به کسی زنگ می‌زدند، نمی‌دانم... .

جاده‌های شمال

مرتضوی حالا دوباره در «شمال» است. البته نه شمال کشور؛ شمال پایتخت. پشت دیوارهای جایی که روزگاری بسیارانی با یک حرکت قلم او ساکنش می‌شدند. درست نمی‌دانیم که او پیش از رفتن به سرخرود در کجا پنهان شده بود، اما قدر مسلم، در سفر واپسین، دوبار جاده‌های شمال را طی کرده است؛ یک‌بار برای گریز از اجرای حکم زندان و بار دوم در مسیر برعکس، با دستبندی بر دست و در میان مأموران اجرای حکم. جاده‌های شمال از این پس برای او مملو از خاطرات‌اند؛ خاطراتی که به نظر می‌رسد محال است که فراموش کند.

ساعت ۱۲ شب با پیک برایم حکم فرستاد

من که با تو شوخی ندارم. متأسفانه او همیشه از جایگاه قضاوت برای برخوردهای شخصی استفاده می‌کرد. همان موقع به آقای هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه، نامه نوشتم که پرونده من نباید به شعبه ایشان برود چون علیه هم شکایت کرده بودیم؛ اما به درخواست من توجهی نشد و سرانجام پرونده من در همان شعبه بررسی شد. حکم من هم یک سال محکومیت بود که در نهایت به ۴۰۰ هزار تومان کاهش پیدا کرد. البته من این حکم را هم در دادگاه تجدیدنظر باطل کردم چون اشکال قانونی داشت.